

MŪMBI KWARIA

Lesoni 1 ya Oktoba 3, 2026

"Matukũ-inĩ ma tene Ngai nĩarĩirie maithe maitũ na tũnua twa anabii maita maingĩ, na njĩra mwanya mwanya, no matukũ-inĩ maya ma kũrigĩrĩria-rĩ, ithuĩ nĩatwarĩirie na njĩra ya Mũriũ, ũrĩa aatuire mũgai wa indo ciothe, o we ũrĩa thĩ yothe yombirwo na ũndũ wake." (Ahibirania 1:1-2)

Nĩũrĩ warĩria Ngai ĩmwe kwa ĩmwe? Nĩ ũrĩ wahota kũigwa ciugo Ciake? Icokio, hatarĩ nganja, nĩ: “Aca.”

Tũngĩaranĩria tu na Ngai kũhĩtũkĩra njĩra itarĩ cia haha kwa haha (mahoya, Bibilia, anabii...)

Nĩ ũhinyĩrĩrĩku ũrĩkũ ũcio ũtũmaga tũremwo kwarĩa na Ngai ĩmwe kwa ĩmwe? Kwanakorwo gũtariĩ oo ũũ? Nĩgũgakinya handũ twaranĩrie Nike ĩmwe kwa ĩmwe?

- 1** Ngai hau kĩambĩrĩria aranagĩria atĩa na andũ?
- 2** Andũ matigire atĩa kwaranĩria na Ngai?
- 3** Ngai ageririe atĩa ggũcokanĩrĩria mĩaranĩrie?
- 4** Nĩkĩ tũtangĩanĩria na Ngai ĩmwe kwa ĩmwe ũmũthĩ?
- 5** Tũngĩaranĩria na Ngai atĩa ũmũthĩ?

NGAI HAU KĪAMBĪRĪRIA ARANAGĪRIA ATĪA NA ANDŪ?

"Nake Jehova Ngai agĩatha mũndũ ũcio, akĩmwĩra atĩrĩ, "No ũrĩe maciaro ma mũtĩ o wothe ũrĩ mũgũnda ũyũ; ' " (Kĩamb.. 2:16)

Hau kĩambĩrĩria, Ngai ombire thĩ ĩ gĩikaro kĩa andũ (Isaia 45:18).

Rĩrĩa maũndũ mothe magĩrĩire, akĩũmba Adamu kuuma rũkũngũ-inĩ rwa thĩ (Kĩa. 2:4-7).

Mũthenya o ũcio, akĩũmba Awa kuuma rũbaru-inĩ rwa Adamu (Kĩa. 2:18, 21-22).

Mũndũ nĩ arĩkĩtie gũkinyanĩra na maaharĩrĩrkĩte gũtũũra thĩ njerũ (Kĩa. 1:27).

NGAI ARANAGĨRIA ATĨA NAANDŪ HAU KĨAMBĨRĨRIA?

"Nake Jehova Ngai agĩatha mũndũ ũcio, akĩmwĩra atĩrĩ, "No ũrĩe maciaro ma mũtĩ o wothe ũrĩ mũgũnda ũyũ; ' " (Kĩamb.. 2:16)

Mĩtaratara-inĩ ĩno, nĩ kwarĩ na mũario mũingĩ gatagata-inĩ ka Ngai na Adamu

- Amũheire mūtũratara wa wĩra ũrĩa arĩ arute thĩiniĩ wa Edeni (Kĩa. 2:15).
- Akĩmworotera harĩa wĩyathi wake wakinyĩte (Kĩa. 2:16-17).
- Akĩmwĩra ahe nyamũ marĩtwa (Kĩa. 2:19).
- Akĩmwonania na Awa, na akĩmanyitithania (Kĩa. 2:22-24).

NGAI ARANAGĨRIA NA ANDŪ ATĨA KĨAMBĨRĨRIA?

"Nake Jehova Ngai agĩatha mũndũ ũcio, akĩmwĩra atĩrĩ, "No ũrĩe maciaro ma mũtĩ o wothe ũrĩ mũgũnda ũyũ; ' " (Kĩamb.. 2:16)

Ngai atarire Adamu na Awa ũrĩa magĩrĩire mĩthĩire-inĩ na kĩrĩa magĩrĩire kũrĩa (Kĩa. 1:28-29).

Amombire marĩ ciũmbe cingĩaranĩria na ciagũkuhanĩrĩria, mena ũhoti wa kwaranĩria, ti o gatagatĩ-inĩ no nĩ nginya kũrĩ ciũmbe (ta, kwa mũhiano, araika).

Ningĩ akĩũmba mũthenya wa mũgwanja magĩe na mũthenya wa gũtwarana na magakenanagĩra mũthenya-inĩ ũcio.

Kuuma hĩndĩ iyo gũthiĩ na mbere, nĩ atũnganaga nao rĩrĩa riũwa rĩhorerete (Kĩa. 3:8 NIV).

ANDŪ MATIGIRE ATĪA KWARANĪRIA NA NGAI?

"Nake akīmũcookeria atĩrĩ, "Nĩ ngũiguire ũgĩceera mũgũnda-inĩ ndeetigĩra tondũ nyuma njaga; nĩ ũndũ ũcio ndeehitha."" (Kĩamb.. 3:10)

Adamu na Awa mombirwo mena ũhoti wa gwĩthurĩra mena wĩyathi. Nĩguo mahote gũthĩĩ na mbere na wĩyathi ũcio, Ngai amaheire indo ciothe, tiga tu akĩmagiria mũtĩ nĩũndũ wake (Kĩa. 2:16-17).

Mũtĩ-inĩ o ũcio, mũgerania, egarũrĩte ta nyamũ ya thĩ na etuĩte ta mwendi wa wega wa Adamu na Awa, akĩmahe mũrũmanĩrĩro wa maheni (ũrĩa Awa agwatirie Adamu): ndũngĩkua ("inyuĩ mũtingĩkua"); mũgũtuĩka o ta ngai ("mũkũhana ta Ngai"); Ngai nĩ kũmũhitha amũhithaga ma ("Ngai nĩoĩ atĩ ...") (Kĩa. 3:1-5).

Agegetio nĩ magegania ma ma itunda rĩa mũtĩ ũrĩa warĩ mũkananie, Awa akĩrĩrĩa na akĩhenereria Adamu, o nake akĩrĩa (Kĩa. 3:6).

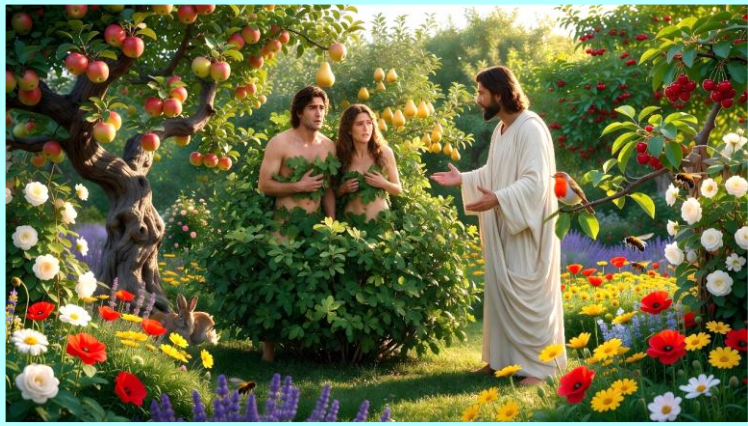
Hĩndĩ o ĩyo, nguo ya riri ĩrĩa yamahumbĩte ĩkĩehera; makĩona njaga yao; magĩcarĩria kĩhonia gĩa kũhitha ihĩtia rĩao (Kĩa. 3:7).

ũndũ ũndũ wa kũhũthia mekire nĩ nĩ kũigua me ahĩtia nĩũndũ wa wĩhia wao na matiendaga kwaranĩria na Ngai hĩndĩ ĩngĩ (Kĩa. 3:8).

NGAI AGERIRIE ATĨA GŪCOKANĨRĨRIA MĨARANĨRIO?

"No Jehova Ngai agĩta mũndũ ũcio, akĩmũũria atĩrĩ, 'Ũrĩ ha?' " (Kĩamb.. 3:9)

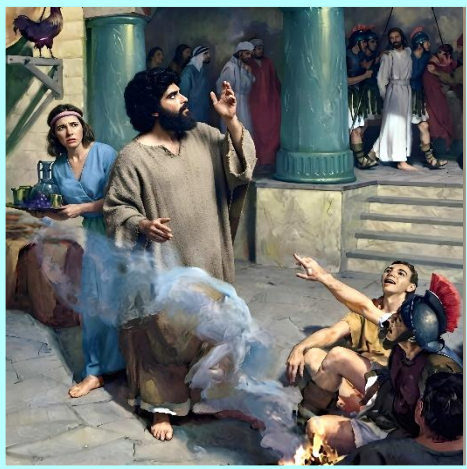
Amenya atĩ Adamu na Awa nĩ mehĩtie, Ngai—ta ũrĩa arĩ mūtugo Wake—amakuhĩrĩirie amarĩrie. Rita rĩa mbere, handũ ha kuuma na gĩkeno matũngane nake, Ngai Nĩwe wametire matũngane Nake (Kĩa. 3:8-9).

Onagũtuĩka matiendaga kwaranĩria na Ngai, Ngai nĩ endaga kwaranĩria nao. Ndamaigwĩrĩire thoni aconokere ngwatanĩro na ehia, no akĩmũkĩrĩra na wĩhia wake, agĩcaria kwĩrira kwao (Kĩa. 3:10-11).

Mĩaka ngiri nyingĩ thutha ũcio, Ngai aroreirie maitho mwĩhia ũngĩ agĩe na kwoherwo: Petero (Lk 22:61-62).

ũtiganu na Petero, ũrĩa wetĩkĩrĩre wĩhia wake, Adamu na Awa mambĩrĩirie gwĩtua agĩrĩru o ene mberer ya Ngai na gũikĩria angĩ mahĩtia mao (Kĩa. 3:12-13).

ũmũthĩ, ithuĩ ta andũ tũrũmagĩrĩra mĩhiano ota ĩyo. Tũkũmbatagĩria wĩhia na tũkageria gwĩtua agĩrĩru ithuĩ ene. Ona gũtuĩka wĩhia “wĩgwatagĩrĩra” harĩ ithuĩ, Ngai no endaga gũtũcokanĩrĩria, na nĩ atũĩtaga akoiga: “ũkai kũrĩ Nĩ” (Isaia 55:3).

NĪKĪ KĪGIRAGIA TWARANĪRIE NA NGAI ĪMWE KWA ĪMWE ŪMŪTHĪ?

“Ngai aarĩkia kūrūtūrūra mūdũ ūcio-rĩ, akĩga akerubi mwena wa irathĩro wa Mũgũnda wa Edeni, o na rūhiũ rwa njora rwarĩrĩmbūkaga mwaki na rwahenagia mbarĩ ciothe, nĩ ūndũ wa kũgitĩra njĩra ya gũthĩ mūtĩ-inĩ ūcio wa muoyo” (Kĩamb.. 3:24)

Ngai onirie endwa aya mehĩtie moimĩrĩra ma waganu wao, thĩiniĩ wago kwaga ūhoteteku wa kwaranĩria na ĩmwe kwa ĩmwe na Ngai rĩngĩ thutha wa kweherio kuuma Edeni (Kĩa. 3:16-24).

Moimĩrĩra ma:

Awa

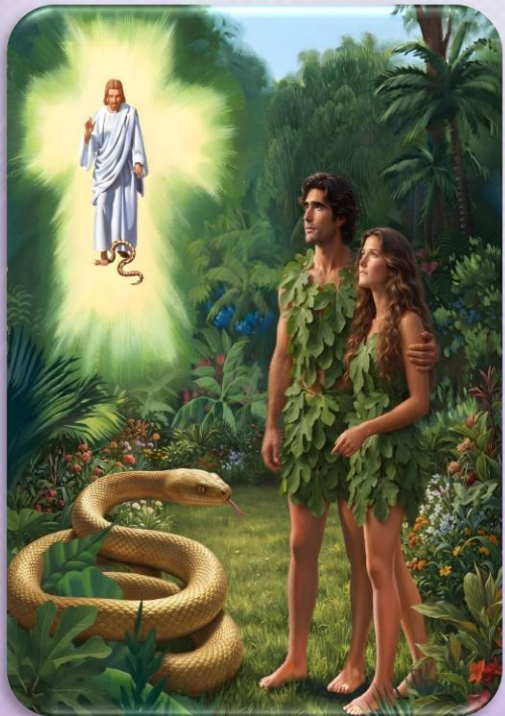
- Ruuo rwa kũheeo ciana
- Akĩnyihĩrwo kũigananu na Adam

Adam

- Wĩra na mũritũ
- Gũkũria irio

Othe

- Gĩkuuũ
- Kweheranwo na Ngai

Mbere ya kwaranĩria nao igũrũ rĩa moimĩrĩra ma wĩhia, Ngai arehire mbere yao kĩhoonia: njiarwa ya Awa nĩwe ūngĩaninire hinya wa ndaimono na acokanĩnĩrĩrie mūdũ (Kĩa. 3:15).

Kũhĩtũkĩra anabii, Ngai onanirie njĩra ya ĩrĩa ūkũũri wagĩrĩrwo gũkinyanĩra: Ngai We Mwene atuĩkire mūdũ, akĩnyamarĩka nginya gũkua nĩũndũ wa mehia maitũ, na akĩriũka, na agĩtũhe muoyo wa tene na tene (Isa. 9:6; 53:6, 10-11).

Orĩmwe rĩrĩa wĩhia woimĩrĩre, ota ūguo noguo kĩranĩro kĩa Mũhokia gĩkĩgĩa.

TŪNGĪARANĪRIA NA NGAI ATĪA ŪMŪTHĪ?

“Mūrū wa mūdū, nīngūtūite mūrangīri wa andū a nyūmba ya Isiraeli; nī ūndū ūcio, igua kiugo kīrīa ngwaria na ūmahe ūhoru kuuma harī nī atī mehūūge.” (Ezekieli 33:7)

Nīguo aranīrie na ithuī ūmūthī, Ngai nī andīkīke mabuku meerī “mabuku morotereirie”: ūmbi, na Bibilia (Arom. 1:20; 2 Tim. 3:15).

Ona gūtuīka ūmbi ūtwaragīria igūrū rīa Mūūmbi, īiyūrītwo nī nī matata ma wīhia. Bibilia, ona kūhaanaūguo, īiyūire ūtongoria worotereirie na mweга, ūrehetwo nī anabii arīa mawamūkīrire ūrī ndūmīrīri kuma kwī Ngai. Thīiniī wa Bibilia, nītuonaga o rīngī ūkinyanīru wa goro wa kwonanio kwa Ngai thīiniī wa ūtūūro na ūtungata wa Jīsū. (Ahib. 1:1-2).

Thīiniī wayo, twīmenyaga tūrī aa, kūrīa tumīite, na kūrīa tūrorete. Hau nīho tuonaga wendi wa Ngai mītūrīre-inī witū.

Mūno makīria, Ngai aranagīria na ithuī thīiniī wa mahoya (Thaburi 5:2); araika (Atū 8:26); anabii (Joeli 2:28); na, mūno makīria, kūhītūkīra Roho Mūtheru (Joh 14:26).

“Nĩ hagĩrĩrwo gũkorwo na ũnitaniĩri gatagatĩ-inĩ ka mũndũ na Ngai. No mũbango ũyũ nĩwaingĩrĩrwo na njĩra nene nĩ wĩhia wa Adamu. Saitani nĩwe wamũtongoririe ehie, nake Mwathani ndangĩahotire kũnyitanĩra nake thutha wa kwĩhia ta ũrĩa ekaga hau kabere rĩrĩa Adamu atarĩ na wĩhia. Thutha wa kũgũa Kristũ agĩtuĩka mũtaari wa Adamu. Akĩrũgama handũ ha Ngai nĩũndũ wa mũndũ, kũhonokia rũrĩrĩ kumana na gĩkuũ kĩa hau hau. Akĩiyoera We Mwene wabici ya mũnyitithania. Adamu na Awa makĩigwo igerionĩ rĩa kĩwatho nĩguo macokerere wĩhokeku wao, na thĩiniĩ wa mũbango ũyũ njiarwa ciao nĩho ciahĩmbĩrwo.

Hatarĩ horohio ya Mũrũ wa Ngai gũtingĩagĩire ũnyitanĩre wa irathimo kana ũhonokio umanĩte na Ngai kũrĩ mũndũ. Ngai nĩ arĩ na ũiru igũrũ rĩa gũtĩyo kwa watho Wake. Kwagararwo kwa watho wa Ngai kwarehire gũtigana kwĩ guoya gatagatĩ-inĩ ka Ngai na mũndũ. Adam thĩiniĩ wa ũtheru wake nĩ aheirwo ngwatanĩro, ĩmwe kwa ĩmwe, tũhũ, na gĩkeno, hamwe na mũmbi Wake. Thutha wa kwĩhia, Ngai angĩaranĩirie na andũ kũhĩtũkĩra tu o Kristũ na araika.”

ŪTARĨRIA: RŪGANO RWA ELLEN G. WHITE

Ellen Gould na Elizabeth Harmon, ihinga nda cia Eunice na Robert Harmon's thĩiniĩ wa ciana ciao inyanya, maciarĩtwo Novemba 26, 1827 itũũra-inĩ rĩa Gorham, Maine, USA.

Thutha hanini bamĩrĩ ĩyo nĩyathamĩire, itũũra inene rĩ thĩiniĩ wa Maine, manenehie wĩra wao wa gũthondeka ngũbia.

Rĩrĩa Ellenakinyirie ũkũrũ wa mĩaka kenda, mŭrũtwo hamwe nake nĩamũikĩirie ihiga, na kũmwĩkĩra nguraro njũru cia ũthiiũ. Nguraro iria ciamũtũririe na irema cia gũtũũra iria ciatũmire atige cukuru na kũnyihia ngwatanĩro ya arĩa mathiũrũrũkĩirie

Bamĩrĩ ĩyo nĩyamũkĩrire ũrutani wa William Miller, na Ellen akĩbatithio kanitha-inĩ wa Methodist mwaka-inĩ wa 1842.

No we Ellen nĩ aiguaga orĩite, na akeĩtĩkia ta atarĩ mũkinyanĩru kũhonokio, onginya Mũtungatĩri Levi Stockman amũteithirie gũtaũkwo wendo wa ma wa Ngai.

Kumanagia na hau, akĩenda Jĩsũ mũno na akĩmũtungata ũtũro-inĩ wake wothe.

